

Förstahandsval Mitt läkemedel 2024

Terapirekommendationer för
hälso- och sjukvården i Västernorrland

Framtagen av Läkemedelskommittén
i Västernorrlands län

Mitt läkemedel, länk som QR-kod:

Innehåll

Om 2024 års rekommendationer	4-5
Allergi och Anafylaxi	6-7
Andningsorganen	8-10
Anemi	10
Demens/kognitiva sjukdomar	11
Endokrinologi	11
Gynekologi	12-16
Hjärta Kärl	17-21
Hud	22-29
Infektioner	29-31
Mage Tarm	31-34
Mun och tandvård	35
Neurologi	36-38
Psykiatri	39-40
Rörelseorganen	40-41
Smärta	42-45
Urologi	46-47
Ögon	48-49
Öron Näsa Hals	50

*För barnmorskor och sjuksköterskors förskrivningsrätt,
se Mitt läkemedel på webben.*

Om 2024 års rekommendationer

Terapirekommendationerna har som syfte att lyfta fram förstahandsval av läkemedel, framför allt ur ett primärvårdsperspektiv. I detta häfte presenteras bara förstahandsval av läkemedel.

För andrahandsval, telefonnummer till lokala apotek och mer information, se Mitt läkemedel på webben, antingen via NCS vårdportal eller via rvn.se/mittlakemedel

Våra webbplatser	
→ 1177.se	→ Höla folkhögskola
→ Livsstilsmedicin Österåsen	→ Ålsta folkhögskola
→ Folktandvården	→ Örnsköldsviks folkhögskola
→ Vårdgivarwebb Västernorrland	→ Volym
→ Mitt läkemedel	

NCS Vårdportal Region Västernorrland

Arkiv Visa Hjälp

Mina funktioner

- Användarinstruktioner
- Övriga funktioner
- Beläggingslista
- Dokumentregistrering
- Vårdadministration
- Värddokumentation
- Webbtidbok
- Patientöversikt
- Samtycke
- EyeDoc Aktuell patients ärenden
- EyeDoc Nytt Ärende
- EyeDoc Ärendehantering
- NCS Beställningar och Svar
- Interinfo blodcentral
- UniView-Bildvisare
- Användarens Att Göra
- Behandlingslinjer
- EKG
- Hälmedelsläsrik
- Mitt Läkemedel**
- IDS7-Avancerad bildvisare
- Skannat/Mikrofilm/Multimedia
- Standardiserade vårdförlopp (SVF)
- Strama Nationell

Förkortningar i häftet:

F = Förmånsberättigat

EF = Ej förmånsberättigat, fri prissättning

Utbytbara preparat är markerade med *

Läkemedel där särskild försiktighet krävs vid behandling av äldre är markerade med varningstriangel:

Förstahandsvalen finns som receptfavoriter:

§tre första bokstäverna + tab för att få fram mallar för läkemedlet

eller

§*diagnos + tab för att få alla rekommenderade läkemedel för viss diagnos

Läkemedelsrekommendationer är färskvara, för synpunkter eller uppdateringsförslag mejla gärna lakemedelskommitten@rvn.se

Allergi, peroral behandling

cetirizin	Cetirizin *	Tablett
desloratadin	Desloratadin *	Tablett

Allergisk rinit, lokalbehandling

levokabastin	Livostin	Nässpray
budesonid	Desonix *	Nässpray
mometason	Mometason *	Nässpray

Allergiska ögonbesvär, lokalbehandling

levokabastin	Livostin	Ögondroppar
olopatadin	Opatanol	Ögondroppar

Allergi, peroral behandling till små barn

desloratadin	Aerius 0,5 mg/ml	6 mån–1 år: 2 ml (skriv OBS! i dosering på recept, indikation från 1 år i FASS). 1–5 år: 2,5 ml
--------------	------------------	--

Medel vid anafylaktisk överkänslighetsreaktion

Vuxna

adrenalin	Emerade	300 µg, 500 µg (≥60 kg), hållbarhet 24 mån
-----------	---------	---

Barn

adrenalin	Emerade	300 µg (≥20–60 kg), 150 µg (<20 kg), hållbarhet 18 mån för 150 µg
-----------	---------	---

Vid anafylaxi ska patienten akut till sjukhus.

Vid anafylaxi grad 1 ska patienten observeras på sjukhus minst 4 timmar, vid grad 2 minst 8 timmar och vid grad 3 minst 12 timmar.

Gäller även när adrenalin givits i hemmet.

Indikationer	Läkemedel	Adm.sätt	Dos vuxna	Dos barn	Effekt
Kraftigt urtikaria Andnöd Hypotension Allmän- påverkan	Inj Adrenalin 1 mg/ml ELLER adrenalin penna nedan	Intra- muskulärt i lårets utsida	Inj Adrenalin 0,3–0,5 ml	Inj Adrenalin 0,1 mg/10 kg MAX 0,5 ml	Inom 5 min. Upprepa v.b. var 10:e min.
Kraftiga buksmärtor och kräkningar	Adrenalin- penna: Emerade	Intra- muskulärt i lårets utsida	Vikt < 60 kg Emerade 300 µg Vikt ≥ 60 kg Emerade 500 µg **	Vikt < 20 kg Emerade 150 µg Vikt ≥ 20–60 kg Emerade 300 µg	
Astma	Egen bronk- vidgande medicin	Inhalation pulver/ spray	4–6 doser	2–6 doser	Inom 5 min Upprepa v.b. var 10:e min
Alla	Caredin munlöslig 2,5/5 mg tabl (el annat antihistamin i dubbel dos)	Per oralt	Caredin munlöslig tabl 2 x 5 mg	Caredin munlöslig tabl 2,5/5 mg < 6 år 2,5 mg 6–11 år 5 mg	Inom 30–60 min
Alla	Betametason tabl 0,5 mg	Per oralt: tuggas, sväljs el. löses i vatten	Betametason 10 tabl	Betametason < 6 år 6 tabl ≥ 6 år 10 tabl	Först efter 2–3 tim

** **Dos till äldre skör patient:** Börja med 300 µg Emerade till alla, även de över 60 kilo. Hjälper inte det, ge 300 µg till.

Kombinationspreparat inhalationssteroid + beta-2-stimulerare med snabbt tillslag och lång verkningstid

budesonid + formoterol	Bufomix Easyhaler	
beklometason + formoterol	Innovair	Inhalationsspray till spacer

Kortverkande beta-2-stimulerare

salbutamol	Airomir	Inhalationsspray till spacer
	Buventol Easyhaler	

Inhalationssteroid

budesonid	Giona Easyhaler	
flutikason	Flutide Evohaler *	Inhalationsspray till spacer
ciklesonid	Alvesco	Inhalationsspray till spacer

Kombinationspreparat inhalationssteroid + långverkande beta-2-stimulerare (LABA)

flutikason + salmeterol	Seretide Evohaler mite	Inhalationsspray till spacer
-------------------------	------------------------	------------------------------

Övriga

montelukast	Montelukast *	Tablett
ipratropiumbromid	Atrovent *	Inhalationsspray vid biverkningar av beta-2-stimulerare
tiotropium	Spiriva Respimat	Tilllägg vid exacerbationer trots inhalationssteroid + LABA

Perorala steroider vid akut försämring

prednisolon	Prednisolon *
betametason	Betametason *

Långverkande antikolinergika (LAMA)

tiotropium	Braltus Spiriva Respimat	Inhalationspulver
------------	-----------------------------	-------------------

Kortverkande beta-2-stimulerare

salbutamol	Buventol Easyhaler Airomir autohaler	
	Airomir	Inhalationsspray till spacer

Långverkande beta-2-stimulerare (LABA)

formoterol	Formatris Novolizer	
olodaterol	Striverdi Respimat	
salmeterol	Serevent Evohaler	Inhalationsspray till spacer

Kombinationspreparat LABA + LAMA

indakaterol + glykopyrronium	Ultibro Breezhaler	
olodaterol + tiotropium	Spiolto Respimat	

Kombinationspreparat inhalationssteroid + långverkande beta-2-stimulerare (LABA)

budesonid + formoterol	Bufomix Easyhaler	
beklometason + formoterol	Innovair	Inhalationsspray till spacer

Vid akut exacerbation

ipratropiumbromid + salbutamol	Combivent *	
prednisolon	Prednisolon *	
amoxicillin	Amoxicillin *	

Andningsorganen – krupp

adrenalin	Adrenalin *	Inj.vätska 1 mg/ml i nebulisator för inhalation vid uttalade besvär. Max effekt efter 30 min.
betametason	Betametason *	Engångsdos om adrenalin inte hjälper. Doseras utifrån vikt.

Andningsorganen – rökavvänjning

Medel mot nikotinberoende

bupropion	Zyban
-----------	-------

Anemi

Medel mot järnbristanemi

ferrosulfat	Duroferon	EF
-------------	-----------	----

Medel mot megaloblastanemi

cyanokobalamin	Betolvidon *	
hydroxokobalamin	Hydroxocobalamin	Inj, EF, rekvideras
folsyra	Folsyra *	1 mg

Alzheimers sjukdom, mild till måttlig

donepezil	Donepezil *
galantamin	Galantamin *
rivastigmin	Rivastigmin *

Alzheimers sjukdom, måttlig till svår

memantin	Memantin *
----------	------------

Lewy Body-demens

donepezil	Donepezil *
galantamin	Galantamin *
rivastigmin	Rivastigmin *

Parkinsons sjukdom med mild till måttlig demens

rivastigmin	Rivastigmin *
-------------	---------------

Endokrinologi – diabetes typ 2

metformin	Metformin *
-----------	-------------

Endokrinologi – tyreoida

Hypothyreos

levotyroxin	Levaxin
-------------	---------

Hypertyreos

tiamazol	Thacapzol *
----------	-------------

Kombinerad hormonell antikonception

Monofasiska

levonorgestrel + etinylestradiol	Prionelle *	
norgestimät + etinylestradiol	Amorest 28	Mer östrogenprofilerat

Gestagena metoder - lågdos

levonorgestrel	Mirena	Livmoderinl 8 år
	Levosertone	Livmoderinl 6 år
	Kyleena	Livmoderinl 5 år
	Jaydess	Livmoderinl 3 år

Gestagena metoder - mellandos

desogestrel	Desogestrel *	Mellanpiller
etonogestrel	Nexplanon	Implantat

Postcoital antikonception

levonorgestrel	Levodonna *	Används inom 3 dygn, receptfri, EF
ulipristal	EllaOne	Används inom 5 dygn, receptfri, EF

ibuprofen	Ibuprofen *
naproxen	Naproxen *
paracetamol	Paracetamol *
levonorgestrel + etinylestradiol	Prionelle *
drospirenon + etinylestradiol	Estrelen *
desogestrel	Desogestrel *

Gynekologi – graviditetsrelaterade besvär

Graviditetsillamående

meklozin	Postafen
----------	----------

Amningsnedläggning

bromokriptin	Pravidel
--------------	----------

Fasta kombinationer (östrogen + gestagen)

Sekventiell hormonbehandling

östradiol + noretisteron	Novofem	1+1 mg
	Femasekvens	2+1 mg
östradiol + medroxiprogesteron	Divina Plus	2+10 mg

Kontinuerlig hormonbehandling

östradiol + medroxiprogesteron	Indivina	1+2,5 mg, 1+5 mg, 2+5 mg
östradiol + noretisteron	Activelle *	1+0,5 mg
	Femanor	2+1 mg

Individuella kombinationer

Östrogener

östradiol	Estradot	Plåster
	Lenzetto	Spray
	Femanest	Tabl

Gestagener

levonorgestrel	Mirena	Hormonspiral, fungerar som gestagentillägg
medroxiprogesteron	Provera	
noretisteron	Primolut-Nor	

Lågpotenta östrogener för lokal behandling av slemhinnebesvär

- använd utan gestagentillägg

östradiol	Oestring	Vaginalinlägg
	Vagidonna	Vaginaltabl, EF, 18 st receptfri
östriol	Ovesterin	Vaginalkräm, vagitorium

Menorrhagi (riklig regelbunden menstruation)

levonorgestrel	Mirena	Hormonspiral
	Levosertone	Hormonspiral
tranexamsyra	Cyklokapron *	

Gynekologi – menstruationsförskjutning

noretisteron	Primolut-Nor
--------------	--------------

Gynekologi – menstruationsreglering

Metorrhagi (oregelbunden blödning mellan menstruationerna)

medroxiprogesteron	Provera
noretisteron	Primolut-Nor

PMDS (premenstruellt dysforiskt syndrom)

drospirenon + etinylestradiol	Estrelen *
escitalopram	Escitalopram *
citalopram	Citalopram *
spironolakton	Spironolakton *

Gynekologi – vaginoser

Bakteriellt vaginos och Trichomonas

dekvaliniumklorid	Donaxyl	Vaginaltablett
metronidazol	Zidoval	Vaginalgel
klindamycin	Dalacin	Vaginalkräm 2%, vagitorium *
metronidazol	Metronidazol	Tablett, även mot trichomonas

Candidainfektion

ekonazol	Pevaryl	Vagitorium, receptfri
klotrimazol	Canesten	Vaginalkapsel + kräm, receptfri, EF. Obs! Vid graviditet rekommenderas klotrimazol i första hand.
fluconazol	Flukonazol *	Kapslar, 150 mg, 1 st. Obs! Används endast vid konstaterad svampinfektion

Hjärninfarkt/TIA och amaurosis fugax utan förmaksflimmer

klopidogrel	Clopidogrel *
atorvastatin	Atorvastatin *
acetylsalicylsyra	Trombyl *

Hjärta kärl – förmaksflimmer/fladder

Perorala antikoagulantia

dabigatran	Dabigatran *	Förstahandsval vid nyföreskrivning
rivaroxaban	Xarelto	
apixaban	Eliquis	
edoxaban	Lixiana	
warfarin	Waran	Blå tablett
	Warfarin Orion	Vit tablett

Hjärta kärl – frekvensreglering

bisoprolol	Bisoprolol *
metoprolol	Metoprolol *

Loopdiuretika

furosemid	Furosemid *	Loopdiuretika bör ges i lägsta effektiva dos, gärna endast vid behov.
	Lasix Retard	

SGLT2-hämmare

dapagliflozin	Forxiga	
empagliflozin	Jardiance	

ACE-hämmare

enalapril	Enalapril *	Måldos 20–40 mg/dygn uppdelat på 2 doser**
	Ramipril *	Måldos 10 mg/dygn uppdelat på 2 doser**

Angiotensinreceptorblockerare (ARB)

kandesartan	Candesartan *	Måldos 32 mg/dygn**
-------------	---------------	---------------------

Beta-receptorblockerare

bisoprolol	Bisoprolol *	Måldos 10 mg/dygn**
metoprolol	Metoprolol *	Måldos 200 mg/dygn**

Mineralkortikoidantagonister (MRA)

spironolakton	Spironolakton *	OBS! Kaliumsparande
eplerenon	Eplerenon *	

Kalium

kaliumklorid	Kaliumklorid *	
--------------	----------------	--

** Måldosen har visats minska sjuklighet och bör eftersträvas om patienten tolererar detta.

Risk för försämrad njurfunktion

Informera alla patienter som behandlas med ACE-hämmare, ARB, SGLT2-hämmare, spironolakton och metformin att uppehåll skall göras vid magsjuka (risk för dehydrering och försämrad njurfunktion). Använd de centrala receptfavoriterna.

Angiotensin II-antagonister (ARB)

kandesartan	Candesartan *
-------------	---------------

ACE-hämmare

enalapril	Enalapril *
-----------	-------------

Kalciumantagonist

amlodipin	Amlodipin *
-----------	-------------

Diuretika

bendroflumetiazid	Bendroflumetiazid *	Bör ges med kalium-sparare, gärna i form av ACE-hämmare/ARB
-------------------	---------------------	---

Kombinationspreparat

kandesartan + hydroklortiazid	Candesartan/ hydrochlorothiazide *
enalapril + hydroklortiazid	Enalapril Comp *

Trombocyttaggregationshämmande medel

acetylsalicylsyra	Trombyl *	Vid allergi ge klopidogrel
-------------------	-----------	----------------------------

Beta-receptorblockerare

metoprolol	Metoprolol *
------------	--------------

bisoprolol	Bisoprolol *
------------	--------------

ACE-hämmare

ramipril	Ramipril *
----------	------------

Angiotensinreceptorantagonist (ARB)

candesartan	Candesartan *
-------------	---------------

Kalciumantagonister

amlodipin	Amlodipin *	Obs! Felodipin bör av miljöskäl bytas till amlodipin
-----------	-------------	--

Nitrater

glyceryltrinitrat	Nitrolingual	Spray
	Suscard	Situationsprofylax, 3-5 h duration

isosorbidmononitrat	Ismo	Tablett Nitratfritt intervall 8-12 timmar per dygn minskar toleransutvecklingen
---------------------	------	--

Imdur *	Depottablett Nitratfritt intervall 8-12 timmar per dygn minskar toleransutvecklingen
---------	---

Statiner

atorvastatin	Atorvastatin *
--------------	----------------

Lipidreglerande behandling

atorvastatin	Atorvastatin *
--------------	----------------

Hjärta kärl – trombos-hemostas

tranexamsyra	Cyklokapron *
fytomenadion	Konakion Novum

Komedoakne (pormaskakne)

adapalen	Differin ¹	Krä
----------	-----------------------	-----

Papulopustulös akne, mild

adapalen	Differin ¹	Krä
bensoylperoxid	Basiron AC	Gel 5 % (alt 10%) receptfri, EF
azelainsyra	Finacea	Gel
	Skinoren	Krä

Papulopustulös akne, medelsvår

bensoylperoxid + adapalen	Epiduo ¹ *	Gel, 0,1%/2,5% (0,3%/2,5%)
---------------------------	-----------------------	----------------------------

Papulopustulös akne, svår

lymecylin	Tetralysal *	Behandla i 3 månader (kan upprepas en gång) samt någon antibiotikafri lokalbehandling, som ska fortsätta efter 3-månaderskuren (ej Acnatac).
-----------	--------------	--

Nodulocystisk akne

isotretinoin	Isotretinoin *	Remiss till hudläkare. (OBS! fosterskadande). Isotretinoin får endast förskrivas av läkare med specialistkompetens i hud- och könssjukdomar.
--------------	----------------	--

¹ Ska ej användas under graviditet eller hos kvinnor som planerar att bli gravida.

imikvimod	Aldara *
fluorouracil	Tolak

Vid växt av betahemolytiska streptokocker typ A, typ C, typ G

fenoximetylpenicillin (pcV)	Fenoximetylpenicillin *	1g x 3 i 10 dygn
klindamycin	Clindamycin *	300 mg x 3 i 10 dygn (vid pc-allergi)

Vid växt av Staphylococcus aureus och kliniska infektionstecken

flukloxacillin	Flukloxacillin *	1g x 3 i 10 dygn
klindamycin	Clindamycin *	300 mg x 3 i 10 dygn (vid pc-allergi)

Hudskyddande och uppmjukande medel

karbamid	Canoderm *	Kräms, fetthalt 22%, kutan emulsion fetthalt 20%
glycerol	Miniderm *	Kräms, fetthalt 24%, kutan emulsion, fetthalt 19% (även spädbarn)
propylenglykol	Propyderm *	Kräms, fetthalt 24% (även spädbarn)
	Propyles *	Kutan emulsion, fetthalt 9%
	Oviderm	Kräms, fetthalt 20%

Grupp I-steroider (milda)

hydrokortison	Hydrokortison	Kräms, salva
	Mildison Lipid	Kräms, (fetare kräm)

Grupp II-steroider (medelstarka)

klobetason	Emovat	Kräms, salva
hydrokortisonbutyrat	Locoid	Kräms, salva
	Locoid Lipid	Kräms, fetare kräm, till torra fjällande partier och psoriasis

Grupp III-steroider (starka)

mometason	Ovixan	Kräms
betametason	Betnovat	Kräms, salva
mometason	Elocon *	Salva

Grupp IV-steroider (extra starka)

klobetazol	Dermovat *	Kräms, salva
------------	------------	--------------

Starka steroider + andra substanser

betametason + salicylsyra	Diprosalic	Salva
---------------------------	------------	-------

Eksem i hårbotten

betametason	Betnovat	Kutan emulsion, lösning. Emulsionen svider mindre än lösningen.
ketokonazol	Ketoconazol *	Schampo

Hud – hidradenitis suppurativa

azelainsyra	Skinoren	Kräms
klindamycin	Dalacin	Kutan emulsion
lymecyklin	Tetralysal *	
metformin	Metformin *	

Hud – hyperhidros

aluminiumklorid	antiperspirant	t.ex. Absolut Torr, ej läkemedel
oxybutynin	Ditropan *	

Hud – munvinkelragader

hydrokortison + mikonazol	Cortimyk *	Kräms
fusidinsyra	Fucidin	Salva, EF

Huvudlöss

dimetikon	Dimetikoninnehållande preparat rekommenderas.	För preparatråd kan apotek vara behjälpliga. Viktigt med luskamning.
-----------	---	--

Skabb

bensylbensoat + disulfiram	Tenutex	Kutan emulsion, receptfri, EF, även spädbarn och gravida
----------------------------	---------	--

Springmask

mebendazol	Vermox	Tablett, oral suspension, receptfri, EF
pyrvin	Pyrvin	Tablett, receptfri EF

Spolmask

mebendazol	Vermox	Tablett, oral suspension, EF
------------	--------	------------------------------

kalciipotriol + betametason	Daivobet *	Salva
	Daivobet *	Gel (ingår i läkemedelsför- månen för lokal behandling av psoriasis i hårbotten)
betametason	Betnovat	Krä m, salva
	Betnovat	Lösning, kutan emulsion (till hårbotten)
mometason	Ovixan	Krä m
betametason + salicylsyra	Diprosalic	Salva, kutan lösning
hydrokortisonbutyrat	Locoid	Krä m (i ansikte och hudveck)
salicylsyra + vaselin	Salicylsyrevaselin APL 2%	Salva, avfjällande, ej i hårbotten
salicylsyra	Salicylsyra i Decubal	Krä m 2% alt. 5% (avfjällande, avtvättbar i vatten)

azelainsyra	Finacea 15 %	Gel, innehåller ej antibiotika
metronidazol	Rosazol 1 %	Krä m, innehåller antibiotika
	Rozex 0,75 %	Krä m, innehåller antibiotika
ivermektin	Soolantra	Krä m, innehåller ej antibiotika
lymecyklin	Tetralysal *	Innehåller antibiotika

Hud – sexuellt överförbara infektioner (STD)

Genitala kondylom

podofyllotoxin	Wartec	Kutan lösning, kräm
----------------	--------	---------------------

Klamydia

doxycyklin	Doxycyklin *	100 mg (1 x 2 i 7 dygn)
------------	--------------	-------------------------

Mycoplasma genitalium

azitromycin	Azitromax *	250 mg (2 tabl dag 1, sedan 1 tabl dag 2-5, undvik engångsdos p.g.a. resistensutveckling)
-------------	-------------	---

Hud – svampinfektioner, ej systemiska

Antimykotika

terbinafin	Terbinafin *	Kräms ≤ 15g, EF
ekonazol	Pevaryl	Kräms ≤ 30g, EF
ketokonazol	Ketoconazol *	Schampo, receptfri, EF

Kombinationspreparat, grupp I steroid

hydrokortison + mikonazol	Cortimyk *	Kräms, vid klåda
---------------------------	------------	------------------

Kombinationspreparat, grupp II steroid

triamcinolon + ekonazol	Pevisone	Kräms, vid svårare klåda
-------------------------	----------	--------------------------

Övrigt

propylenglykol	Propylenglykol APL	Kutan lösning 50 %
----------------	--------------------	--------------------

Hud – urtikaria/angioödem

Antihistamin

desloratadin	Desloratadin *	Tablett
	Aerius *	120 ml oral lösning
	Desloratadine Sandoz	60 ml oral lösning, receptfri
	Caredin	Munlöslig tablett
cetirizin	Cetirizin *	

Hud – ytliga basaliom typ 1B

imikvimod	Aldara *
-----------	----------

Infektioner – bettorsakade

Kattbett med tidig debut av infektionstecken

fenoximetylpenicillin	Fenoximetylpenicillin *
-----------------------	-------------------------

Katt-, hund- eller människobett

amoxicillin + klavulansyra	Amoxicillin/ Clavulanic acid *
-------------------------------	-----------------------------------

Infektioner – borrelia, erytema migrans

fenoximetylpenicillin	Fenoximetylpenicillin *
-----------------------	-------------------------

Infektioner – herpesinfektioner

valaciklovir	Valaciclovir *
--------------	----------------

Infektioner – hud- och mjukdelsinfektioner

fenoximetylpenicillin	Fenoximetylpenicillin *
flukloxacillin	Flukloxacillin *

Infektioner – influensa

oseltamivir	Tamiflu *	Kapsel, pulver till oral suspension
zanamivir	Relenza	Inhalationspulver

Infektioner – nedre luftvägsinfektioner

fenoximetylpenicillin	Fenoximetylpenicillin *
-----------------------	-------------------------

Infektioner – urinvägsinfektioner

nitrofurantoin	Furadantin *
pivmecillinam	Selexid *

fenoximetylpenicillin	Fenoximetylpenicillin *
-----------------------	-------------------------

Mage Tarm – diarré

loperamid	Loperamid *
-----------	-------------

Mage Tarm – duodenal- och ventrikelsår

Ulcussjukdom - eradikering av *Helicobacter pylori*-positiva sår

omeprazol	Omeprazol *	20 mg x 2
+ amoxicillin	+ Amoxicillin *	1 g x 2
+ klaritromycin	+ Clarithromycin *	500 mg x 2

Ulcussjukdom - *Helicobacter pylori*-negativa duodenalsår

omeprazol	Omeprazol *	20 mg x 1 . Behandla dagligen i 2-4 veckor.
-----------	-------------	---

NSAID-inducerade ventrikelsår och *Helicobacter pylori*-negativa ventrikelsår

omeprazol	Omeprazol *	20 mg x 1 - 20 mg 2 x 1. Behandla dagligen i 4-8 veckor med efterföljande gastrokopikontroll.
-----------	-------------	--

Mage Tarm – dyspepsi

Tillfälligt vid lättare besvär eller som komplement vid t.ex. GERD

Mg + Al-hydroxid alginsyra	Novaluzid Gaviscon	Tuggtablett, receptfri, EF Oral suspension, receptfri, EF
-------------------------------	-----------------------	--

Mage Tarm – förstoppning

Laxantia (även för långtidsanvändning)

Osmotiskt aktiva medel

laktulos	Laktulos *	
laktitol	Importal Ex Lax	Dospåse, kan strös på mat alternativt blandas i dryck

Bulkmedel

ispaghula	Vi-Siblin S	Socketfri, huvudsakligen vattenlösliga fibrer
karayagummi	Inolaxol	Huvudsakligen olösliga fibrer

Laxantia för tillfälligt bruk

Tarmirriterande medel

natriumpikosulfat	Cilaxoral *
-------------------	-------------

Klyksma, snabbverkande

sorbitol	Resulax
natriumdokusat + sorbitol	Klyx

Mage Tarm – gastroesofageal refluxsjukdom (GERD)

GERD med typiska refluxbesvär utan genomförd gastroskopi alternativt utan påvisad esofagit vid gastroskopi

omeprazol	Omeprazol *	20 mg x 1- 10 mg x 1. OBS! Symtomstyrd intermittent terapi i perioder om 2-4 upp till 8 veckor. Eftersträva lägsta effektiva dos.
-----------	-------------	--

Medelsvår till svår esofagit vid gastroskopi

omeprazol	Omeprazol *	20 mg 2 x 1
-----------	-------------	-------------

Mage Tarm – hemorrojder

cinkokain + prednisolon (grp II steroid)	Scheriproct	Rektalssalva (appliceringspip finns i förp), receptfri, EF
lidokain + hydrokortison (grp I steroid)	Xyloproct	Rektalssalva (utan appliceringspip), receptfri, EF

Mage Tarm – IBD (inflammatorisk tarmsjukdom)

Ulcerös proktit

mesalazin	Mesalazin *	Supp 1 g
prednisolon	Prednisolon APL	Supp 10 mg, 20 mg

Mage Tarm – illamående

Motilitetsstimulerande

metoklopramid	Metoclopramide *	Endast korttidsbehandling upp till 5 dagar, max 10 mg x 3/dygn tabl 10 mg, inj 5 mg/ml, supp 10 mg (licens)
---------------	------------------	--

Mot illamående

meklozin	Postafen	10 st receptfri, EF
----------	----------	---------------------

Graviditetsutlöst illamående

meklozin	Postafen	10 st receptfri, EF
----------	----------	---------------------

Cytostatika- eller strålningsutlöst illamående

ondansetron	Ondansetron *
-------------	---------------

Mage Tarm – profylaktisk protonpumpshämning

Profylax vid pågående NSAID- eller lågdos ASA-behandling

omeprazol	Omeprazol *	20 mg x 1
-----------	-------------	-----------

Indikation för PPI-profylax efter gastric sleeve/-bypass kirurgi

omeprazol	Omeprazol *	20 mg, 2 x 1, livslångt samt annan profylax
-----------	-------------	---

Mun och Tandvård – muntorrhet

För salivstimulering	Sugtablett, t.ex. Flux eller Salivin
----------------------	--------------------------------------

	Sockerfritt tuggummi, helst med fluor
--	---------------------------------------

	XyliMelts
--	-----------

Smörjande	Proxident munspray
-----------	--------------------

	Proxident fluorskölj
--	----------------------

	Flux Dry Mouth Rinse (vit flaska)
--	-----------------------------------

Mun och Tandvård – oral candida

nystatin

Nystimex

Neurologi – epilepsi

Akut behandling av epilepsi

diazepam	Stesolid *	Rektallösning 10 mg (vuxna)
midazolam	Buccolam *	Munhålelösning, förfylld spruta (barn <18 år). Kan även användas för vuxna i dosen 10 mg när rektal administrering är olämpligt.

Neurologi – essentiell tremor

propranolol	Propranolol *	Ej om insulin används
-------------	---------------	-----------------------

Neurologi – klusterhuvudvärk (Hortons huvudvärk)

Klusterhuvudvärk (Hortons huvudvärk), anfallsbehandling

sumatriptan	Sumatriptan *	12 mg/ml (injektionspenna 0,5 ml). 6 mg ges subkutant
-------------	---------------	---

Akut behandling på vårdinrättning

medicinsk oxygen (syrgas)	100 % syrgas på mask (ej grimma) inhaleras under 15 min
---------------------------	---

Anfallsbehandling vid migrän

paracetamol	Paracetamol *	1 g
naproxen	Naproxen *	750 mg

Tillägg för bättre effekt och mot illamående/kräkning

metoklopramid	Metoclopramide *	Tabl 10 mg. Max 10 mg x 3 i högst 5 dagar p.g.a. biverkningsrisk
---------------	------------------	--

Vid svårare migrän hos vuxna

sumatriptan	Sumatriptan *	Tabl 50 mg. Vissa patienter kan behöva 100 mg
-------------	---------------	--

Vid svårare migrän hos ungdomar, ålder 12-18 år

zolmitriptan	Zomig Nasal	2,5 mg/dos (nässpray). 5 mg/dos prövas om lägre styrka ej har tillräcklig effekt
--------------	-------------	--

Profylaktisk behandling (om mer än 3-4 anfall per månad)

metoprolol	Metoprolol *	Tabl 50 mg. Upptrappning till måldos 100-200 mg x 1
amitriptylin	Amitriptylin *	Långsam upptrappning till måldos 30 mg till kvällen
kandesartan	Candesartan *	Upptrappning till måldos 16 mg x 1

Neurologi – Parkinsons sjukdom

levodopa + benserazid	Madopark *	
	Madopark Quick	
levodopa + karbidopa	Sinemet *	
	Levocar	Depottabl
pramipexol	Sifrol *	Depottabl
	Pramipexol *	Tabl

Parkinsons sjukdom med mild till måttlig demens

rivastigmin	Rivastigmin *
-------------	---------------

Neurologi – trigeminusneuralgi

karbamazepin	Tegretol/ Tegretol Retard
--------------	------------------------------

Neurologi – Willis Ekboms sjukdom (Restless legs, RLS)

levodopa + benserazid	Madopark Quick mite	
	Madopark Quick	
pramipexol	Pramipexol *	Tabl

Vid mål: alkoholfrihet

disulfiram	Antabus
akamprosot	Campral *

Vid mål: kontroll, ej alkoholfrihet

naltrexon	Naltrexon *
-----------	-------------

Vid hereditet + starkt begär, hög konsumtion

naltrexon	Naltrexon *
-----------	-------------

Vid alkoholberoende med samtidig depression

mirtazapin	Mirtazapin *
------------	--------------

B-vitaminsubstitution

vitamin B1, B2, B3, B6	Beviplext forte
------------------------	-----------------

Psykiatri – depression hos vuxna

sertralin	Sertralin *	Escitalopram ger dosberoende ökning av QT-tiden, vilket kan ge allvarlig hjärtrytmrubbning. Maxdos 20 mg/dygn till vuxna och 10 mg/dygn till äldre och till patienter med nedsatt leverfunktion.
escitalopram	Escitalopram *	

Psykiatri – läkemedelsberoende

Beroende av opioider, akut behandling vid opioidöverdos

naloxon	Respinal	Nässpray
---------	----------	----------

Psykiatri – ångestsyndrom hos vuxna

sertralin	Sertralin *
-----------	-------------

Rörelseorganen – artros

Om behov av läkemedelsbehandling

naproxen	Naproxen *	
paracetamol	Paracetamol *	

Rörelseorganen – gikt, akut

naproxen	Naproxen *	
metylprednisolon	Depo-Medrol	Inj. vätska
kolkicin	Colrefuz *	Finns i liten förpackning
prednisolon	Prednisolon *	

Rörelseorganen – gikt, kronisk och profylax

allopurinol	Allopurinol *
-------------	---------------

Benspecifik behandling

zoledronsyra	Zoledronsyra/ Zoledronic acid	4 mg/5ml infusion en gång per år
alendronsyra + kalcium- karbonat + D-vitamin	Tridepos	Kombinationsförpackning.
alendronsyra	Alendronat Veckotablett *	Endast vid dosdispensering, tillsammans med kalk + D-vitamin 6 dagar/vecka p.g.a. interaktion.

Kalcium och D-vitamin

kalciumkarbonat + D-vitamin	Kalcipos-D forte *	Tablett/tugtablett
D-vitamin	Divisun 800 IE *	Tablett

Rörelseorganen – polymyalgia reumatika

prednisolon	Prednisolon *
-------------	---------------

Nociceptiv smärta

Icke-opioider

naproxen	Naproxen *	
ibuprofen	Ibuprofen *	
betametason	Betametason *	
paracetamol	Paracetamol *	500 mg, 1 g

Starka opioider

kortverkande morfin	Morfin *	5 mg, 10 st
långverkande morfin	Dolcontin	Depottabl

Neuropatisk smärta

amitriptylin	Amitriptylin *	
gabapentin	Gabapentin	
betametason	Betametason *	

Nociceptiv smärta

paracetamol	Paracetamol *	
ibuprofen (>6 mån ålder)	Brufen	20 mg/ml (oral suspension)
	Nurofen Apelsin	40 mg/ml (oral suspension) EF
	Ipren	Suppositorium, EF

Procedursmärta

lidokain + prilokain	EMLA *	Hos barn <1 år på begränsat område och med begränsad behandlingstid p.g.a. risk för toxicitet, se FASS
----------------------	--------	--

Nociceptiv smärta

paracetamol	Paracetamol *	500 mg, 1 g
naproxen	Naproxen *	
ibuprofen	Ibuprofen *	

Neuropatisk smärta

amitriptylin	Amitriptylin *	
gabapentin	Gabapentin	
TNS		

Lokalanestetika

lidokain	Xylocain	
lidokain	Lidokainhydroklorid i Oral Cleaner APL	Munsköljvätska 5 mg/ml
lidokain + adrenalin	Xylocain adrenalin	

Nociceptiv smärta

paracetamol	Paracetamol *	500 mg, 1 g	
morfin	Morfin *	5 mg, 10 st	
	Dolcontin	Depottabl	

Neuropatisk smärta

amitriptylin	Amitriptylin *		
gabapentin	Gabapentin		
TNS			

Lokalanestetika

lidokain	Xylocain		
lidokain	Lidokainhydroklorid i Oral Cleaner APL	Munsköljvätska 5 mg/ml	
lidokain + adrenalin	Xylocain adrenalin		

Urologi – benign prostatahyperplasi

Alfa-adrenoreceptorantagonister

alfuzosin	Alfuzosin *
-----------	-------------

5-alfa-reduktashämmare

finasterid	Finasterid *
------------	--------------

Urologi – blåsdysfunktion

Antikolinergika

tolterodin	Tolterodin *	Depotkapsel
------------	--------------	---

Urologi – erektil dysfunktion

sildenafil	Sildenafil **	EF
tadalafil	Tadalafil **	EF
alprostadil	Caverject Dual	Inj
	Bondil	Uretrastift
	Vitaros	Krä
aviptadil + fentolamin	Invicorp	Inj

** Sildenafil- samt tadalafilgenerika får ej bytas automatiskt på apotek och är ej inom läkemedelsförmånen.

Urologi – nokturn polyuri och nokturn enures

Nokturn enures

desmopressin

Nocutil

Tabl

Urologi – testosteronsbrist

testosteron

Testogel

Transdermal gel

Urologi – uretärsmärtor

ketorolak

Toradol

Inj

diklofenak

Diklofenak

Supp

Ögon – främmande kropp i ögat

Antibiotika

fusidinsyra	Fucithalmic
kloramfenikol	Kloramfenikol

Ögon – konjunktivit

Antibiotika

fusidinsyra	Fucithalmic
kloramfenikol	Kloramfenikol

Ögon – torra ögon

Tårsubstitut

			Viskositet
povidon	Oculac	endos eller flaska	låg
hypromellos	Artelac	endos eller flaska	medel
	Hyrosan	flaska utan kons. medel	låg/medel
karmellosnatrium	Celluvisc	endos	låg
polyakrylsyra	Viscotears *	endos eller tub	hög
karbomer	Oftagel	endos eller flaska	hög
paraffin + vaselin	Oculentum simplex APL	bra till natten	hög

Mjukgörande och antiinflammatoriska medel vid ögonlockseksem

paraffin + vaselin	Oculentum Simplex	
hydrokortison	Ficortril	Ögonsalva
hydrokortison + oxitetracyklin + polymyxin B	Terracortril med Polymyxin B	

Öron Näsa Hals – extern otit

Hörselgången

hydrokortison + oxitetracyklin + polymyxin B	Terracortril med Polymyxin B
--	---------------------------------

Vid större besvär eller terapivikt (odla)

fluocinolonacetamid	Otazem	Engångspipetter, löst i vatten
---------------------	--------	--------------------------------

Vid misstanke om mer renodlad svampinfektion

aluminiumacetat + ättiksyra	Otinova	Öronspray, handelsvara (ej läkemedel)
--------------------------------	---------	--

Öron Näsa Hals – näsa/bihålor

Akut viral/postviral rinosinuit

oximetazolin	Nezeril *
xylometazolin	Otrivin *

Akut viral/postviral rinosinuit med allergi, tillägg med

budesonid	Desonix *
mometason	Mometason *

Akut bakteriell rinosinuit hos vuxna

fenoximetylpenicillin	Fenoximetylpenicillin *
-----------------------	-------------------------

Kronisk rinosinuit

koksalt	Nasaline	Ej läkemedel, EF
budesonid	Desonix *	
mometason	Mometason *	

Rinorré

ipratropiumbromid	Rinivent
-------------------	----------

**För barnmorskor och sjuksköterskors förskrivningsrätt,
se Mitt läkemedel på webben.**

Detta häfte innehåller rekommenderade
förstahandsval av läkemedel i Västernorrland.

För mer information, se Mitt läkemedel på webben,
rvn.se/mittlakemedel

